

PODZEMNE VODE V ALUVIALNIH VODONOSNIKI V MAJU 2007

Groundwater reserves in alluvial aquifers in May 2007

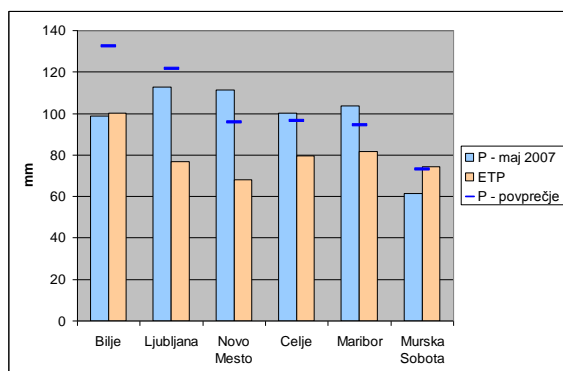
Urša Gale

V maju je na območju aluvialnih vodonosnikov po Sloveniji prevladovalo nizko in običajno vodno stanje. Ekstremno nizke vodne zaloge so zajele celotne vodonosnike Kranjskega, Vodiškega in Čateškega polja ter dele vodonosnikov Sorškega, Krškega, Dravskega, Ptujkega in Apaškega polja. Sušno vodno stanje je prevladovalo na Dravskem, Krškem in Brežiškem polju, v osrednjem delu Prekmurskega polja ter v vodonosnikih Vipavsko Soške doline. Nadpovprečno vodnato je bilo stanje le v vodonosniku Vrbanskega platoja, ki se napaja pretežno iz reke Drave.

Prostorska porazdelitev padavin je bila v maju neenakomerna. Na območju Dravske, Celjske in Krško Brežiške kotline je padlo več padavin kot običajno, na ostalih območjih aluvialnih vodonosnikov pa dolgoletno povprečje ni bilo doseženo. Največ padavin so izmerili na območju aluvialnih vodonosnikov ob Dravi, presežek je tam znašal dve petini običajnih vrednosti. V Vipavsko Soški dolini so maja s tremi četrtinami povprečnih vrednosti zabeležili največji padavinski primanjkljaj. Časovna porazdelitev padavin je bila razmeroma enakomerna, količinsko pa so največ padavin izmerili v prvem in zadnjem tednu meseca.

V aluvialnih vodonosnikih so maja prevladovali upadi podzemne vode. V globokih vodonosnikih Ljubljanske kotline, kjer so bila znižanja podzemne vode največja, so bili upadi posledica aprilskega primanjkljaja padavin, v ostalih aluvialnih vodonosnikih pa je bilo nizko vodno stanje deloma posledica povečanih izgub vode zaradi izhlapevanja in porabe rastlin, na nekaterih območjih pa je na znižanje podzemne vode vplival tudi padavinski primanjkljaj v maju. Največji absolutni upad je bil z 236 centimetri zabeležen v Cerkljah na Kranjskem polju, največji upad glede na maksimalno amplitudo nihanja na postaji pa so s 13% izmerili v Stojncih na Ptujkem polju. Dvigi podzemne vode so bili maja zabeleženi redko. Največji absolutni dvig je bil zabeležen v Bregu v spodnji Savinjski dolini in je znašal 36 centimetrov, relativni dvig pa je bil največji v Vipavskem Križu v Vipavski dolini, kjer je bilo zvišanje glede na maksimalno amplitudo postaje 18%.

Na klimatskih merskih mestih Murska Sobota in v Bilje je mesečna vrednost potencialne evapotranspiracije v maju preseгла količine mesečnih padavin, kar je negativno vplivalo na stanje zalog v delih vodonosnikov severovzhodne in jugozahodne Slovenije (sliki 1 in 2). V prihodnjih mesecih lahko pričakujemo nadaljevanje zniževanja gladin podzemne vode, saj so nizke vodne zaloge v pretežnih delih aluvialnih vodonosnikov po Sloveniji značilne za poletni letni čas.

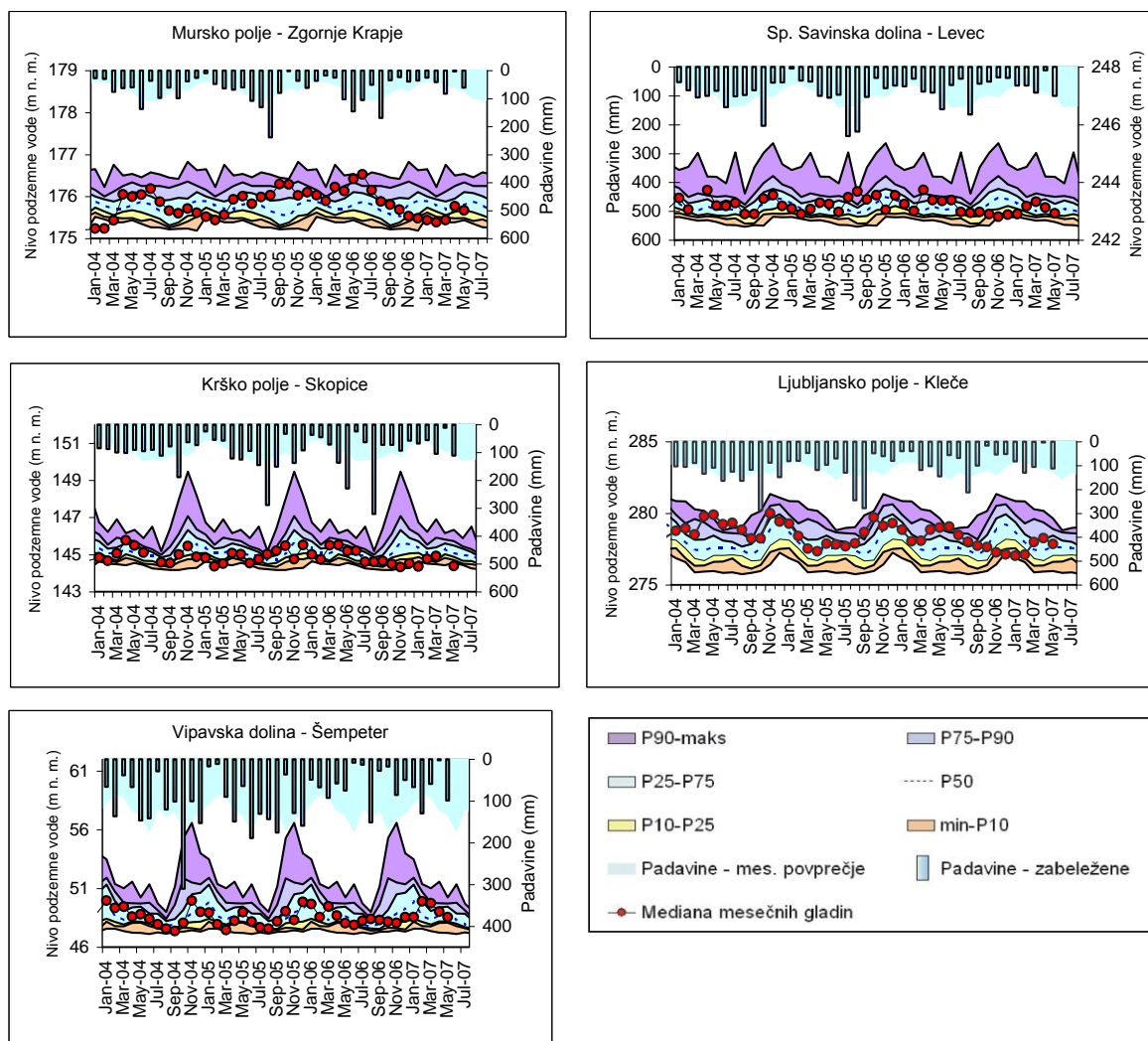
Slika 1. Razmerje med padavinami in potencialno evapotranspiracijo v maju 2007

Figure 1. Precipitation and potential evapotranspiration ratio in May 2007

Slika 2. Merilno mesto Ključarovci na Murskem polju (upad podzemne vode v maju: 27 centimetrov)

Figure 2. Measuring station Ključarovci - Mursko polje (Groundwater decrease in May: 27 centimeters)

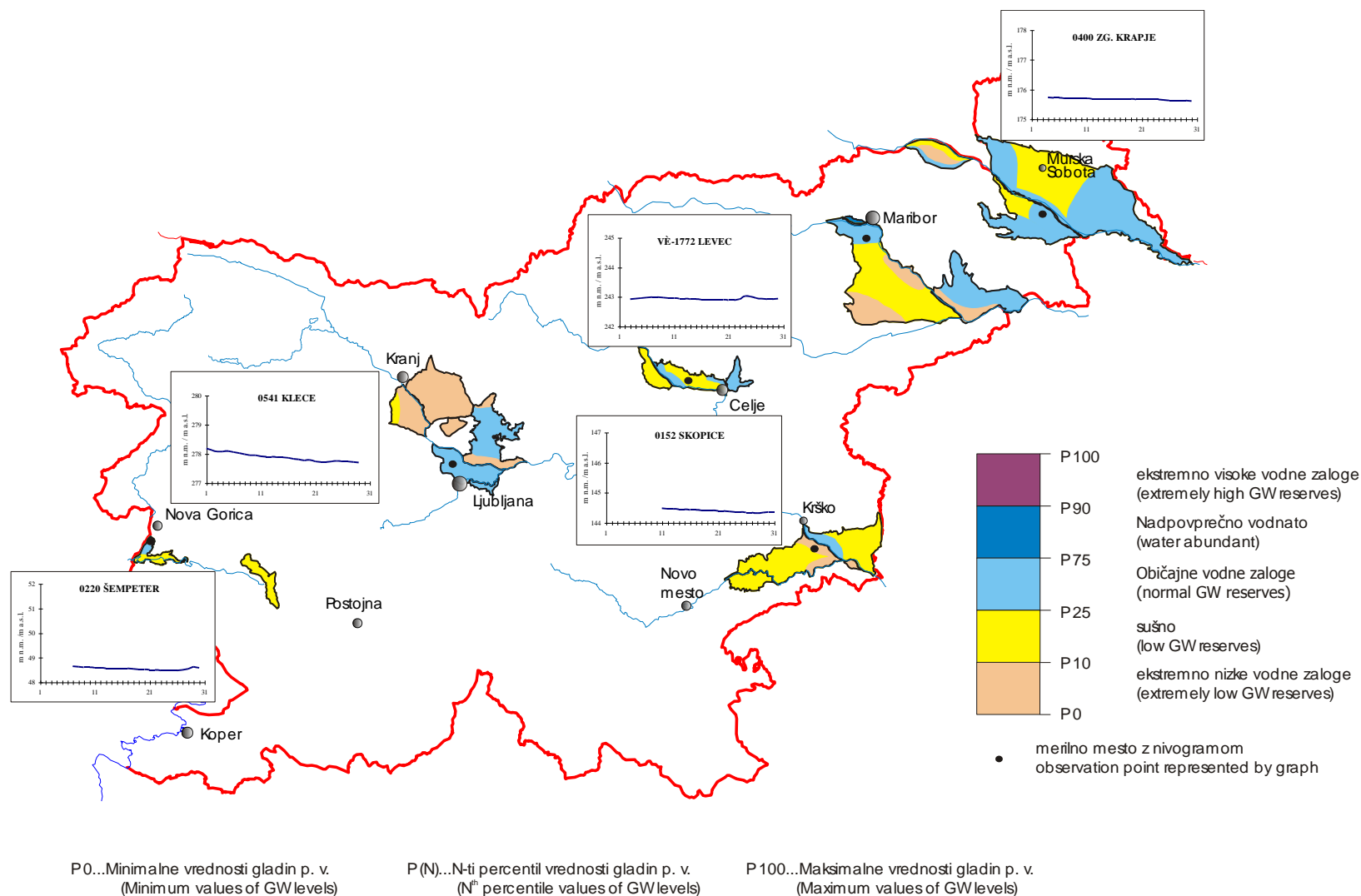
Slika 3. Mediana mesečnih gladin podzemnih voda (m.n.v.) v letih 2004, 2005, 2006 in 2007 – rdeči krogi, v primerjavi z značilnimi percentilnimi vrednostmi gladin primerjalnega obdobja 1990-2001
 Figure 3. Monthly medians of groundwater level (m a.s.l.) in years 2004, 2005, 2006 and 2007 – red circles, in relation to percentile values for the comparative period 1990-2001.

V maju je bilo v primerjavi z istim mesecem pred enim letom vodno stanje manj ugodno. V lanskem letu so tedaj prevladovali nadpovprečni in ekstremno visoki nivoji podzemne vode. Manj ugodno je bilo stanje maja pred letom dni le v vodonosniku Vipavske doline, kjer so bile zaloge podzemnih vod ekstremno nizke.

V aluvialnih vodonosnikih je maja prevladovalo znižanje podzemne vode, kar je vodilo k zmanjšanju zalog podzemne vode.

SUMMARY

Groundwater reserves were normal and low due to higher amount of evapotranspiration in May. Extremely low groundwater reserves in Ljubljana basin aquifers in May were the result of lack of monthly precipitation in April.

Slika 4. Stanje vodnih zalog in nihanje gladin podzemne vode v mesecu maju 2007 v največjih slovenskih aluvialnih vodonosnikih (obdelali: U. Gale, V. Savič)
 Figure 4. Groundwater reserves and groundwater level oscillations in important alluvial aquifers of Slovenia in May 2007 (U. Gale, V. Savič)